

גיטין סב

עניין: בי מלכים ימלוכו

שיח יצחק להגריי"א חבר ח"א
דרוש לפרשת בראשית

במלך בשר ודם סימן מלכותו הוא בכתר והוא סימן לשבט המושל אשר אין עליו מושל אחר רק הוא מושל על עמו. וכן אמרו שכל מי שיצרו גובר עליו הוא עבד כמ"ש (משלי כט, כא) "מפנק מנוער עבדו ואחריתו" וכו', אבל מי שכבר מתגבר על יצרו אז הוא מושל ונקרא מלך שאין מושל אחר עליו. ולכן אמרו רז"ל (גיטין סב.) "דרבנן איקרו מלכים שנאמר (משלי ח, טו) בי מלכים ימלוכו", שע"י התורה אדם מתגבר על יצרו ומכניעו להשתעבד לרצון רוחו העליונה שבלתי עסק התורה א"א שלא יתגבר יצרו עליו.

מהר"ל דרך חיים פ"ו ברייתא ב'

ונתנין לו מלכות וממשלה כי ידוע כי המלכות ראוי אל התורה, כדאמרין בפרק הניזקין (גיטין ס"ב ע"א) מאן מלכי רבנן שנאמר בי מלכים ימלוכו. והטעם הוא מבואר כי המלך נבדל מן העם ובשביל כך הוא מולך על העם, וזהו ענין השכל ג"כ, שהוא נבדל מן החמרי מולך עליו ולפיכך הוא מלך בודאי כאשר ימצא בו מדריגה השכלית. וידוע כי המלך נבדל מן העם ובשביל שהוא נבדל מן העם יש למלך מורא כמו שאמרו (לעיל פ"ג) אלמלא מורא מלכות איש את רעהו חיים בלעו, וכן הת"ח שיש לו מעלת השכל הנבדל כמו שהתבאר ולכך נותנין לו מורא שהוא כמו מורא מלכות כמו שאמר (פסחים כ"ב, ב') את ד' אלהיך תירא - לרבות ת"ח. וממשלה

רבי צדוק ליקוטי מאמרים ספר יהושע

להם מלך. אמנם באמת הקמת המלך הוא כעין פשר בין כנסת ישראל להקב"ה ואמצעות שישד ה' יתברך, כי מאן מלכי רבנן כמו שאמרו רבותינו ז"ל (גיטין סב, א וש"ד), וכמו שנאמר בי מלכים ימלוכו. ולעולם נפש המלך ופרנס הדור היא נפש היותר גדולה בדור בחכמה ובכל מעלות וכחות הנפש, וחכמי כל דור ודור שכבר השיגו אור אמיתות סודו של ה' יתברך, שהוא ההכרה הברורה שאין עוד מלבדו, ואז ה' יתברך גילה להם מן הפוצטלין שבתוך פיו, והם כשלוחי דרחמנא לפתוח הפתח כחודה של מחט בלבות בני הדור. נמצא מתקיימים דברי שניהם, כי ה' יתברך הפותח וגם כנסת ישראל, כי באמת ראשי הדור הם עצמם נפשות הדור,

פרי צדיק חנוכה אות א'

(ע"י תוס' כתובות ז: ד"ה הורוה) ודברי הרמב"ן ז"ל בודאי ג"כ אמת שבנירוף מה שמחבר ינאי לנדוקים וכפר בתושבט"פ וסוב לא היה מלכות מלכת האורה דכ"י מלכים ימלוכו כמו שהיה בשעת הגם שהיו החבמונאים שורש תושבט"פ בחינת מלכות והיו אז מחוקק שהיו מטקבתא מיהודה וכמו שאמר. וכיון שהוא ינאי כפר בתושבט"פ הרי עכר על מש"נ לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו ונגזר על אש שיכלה וכמ"ש הרמב"ן: